

- tétét. Költészete a forradalmi mozgalmak elindulását jelezte Oroszországban. **Puskin válogatott művei, Bp. 1949. I. IX—XL. old.; Belinszkij V. G.: Puskin, 1950.**
1875. június 6. szül. **MANN THOMAS** (Mann Tomasz) német író, a ma élő írók egyik legjelentősebb egyénisége. Művei átfogó képét adják százada minden társadalmi és szellemi problémájának. **Lukács György: Thomas Mann, Bp. 1948.**
1935. június 7. megh. **MICSURIN J. V.** szovjet természetdud, materialista biológus, a természet nagy átalakítója. **Vinogradov T. V. (szerk.): A micsurini biológia alapjai, Bp. 1951. 311—329. old.**
1950. június 7. **HOWARD FASTOT** (Hauard Fászt) a haladó szellemű harcos amerikai író és társait bebörtönzik. **Motiljova T.: A népi demokratikus és kapitalista országok haladó irodalmáról, Bp. 1952. 12—18. old.**
1870. június 9. megh. **DICKENS CHARLES** (Dikenz Csarlz) angol író, a korai kapitalizmus angol társadalmi viszonyainak ragyogó leírója, többnyire a kizsákmányolt gyermekek és fiatalok szemszögéből. Világosan látja a problémákat, anélkül azonban, hogy a társadalmi megoldást felvetné. **Rákos Sándor: Dickens (Dickens Charles: Örökösök, Bp. 1950. 3. old.)**
1925. június 10. szül. **APACZAI-CSERI JANOS** filozófi pedagógus, az első magyar

- enciklopédia szerzője (Magyar Encyklopaedia, 1635). Már 1658-ban javasolta a nemzeti akadémia felállítását. **Király István: Apáczai-Cseri János, Bp. 1910.; Kemény Gábor: Apáczai-Cseri János (Embernevelés 1949. március 97—108. old.)**
1877. június 12. megh. **OGARJOV N. P.** orosz forradalmi demokrata, író és költő, Gercen barátja és harcostársa. Hazájának szabadságáért és boldogságáért harcolt. **Zercsanyinov—Rajkin—Sztarzev: Az orosz irodalom története Puskin halálától Gorkij fellépéig, Bp. 1951. 125—128. old.**
1927. június 12. **ZALKA MATE** író, a spanyol szabadságharc legendás Lukács tábornoka hősi halált hal. **Illés Béla; Zalka Máté, Bp. 1949.**
1811. június 13. szül. **BELINSZKIJ V. G.** orosz forradalmi demokrata, materialista filozófus, kritikus és író. **Muraszov G.: Belinszkij (Belinszkij V. G.: Puskin, Bp. 1949. V—XLIV. old.)**
1886. június 14. megh. **OSZTROVSZKIJ A. N.** orosz realista színműíró, az orosz drámaíródalom megeremítője. **Zercsanyinov—Rajkin—Sztarzev: Az orosz irodalom története Puskin halálától Gorkij fellépéig, Bp. 1951. 206—233. old.**

Osszeállította:
Vajda Pál

Olvassóink írják...

FONTOS KÁLMÁN,

*a Kistext Műszaki Gyár vezetőhelyettese,
Budapest*

Az a műszaki dolgozó, aki lépést akar tartani a gyártástechnikával, nem nélkülözheti mindennapos munkájában a műszaki irodalmat. Elmondom, hogy mennyit használt nekem Mikiforov: »A pamutszövőgyárak tervezése« című munkája: ennek alapján készítettem el az ötéves beruházási és üzemfejlesztési tervet; megismertem belőle a korszerű pamutszövőgyárak helyes szervezését; a gépek felállításának és a szállítóeszközök munkájának a folyamatos termelőmunkával való összehangolását és végül: segítségével a Műszaki Egyetemen »A korszerű anyagmozgatás« címen sikeres előadást tartottam.

PAPP SÁNDORNE,

a Debreceni Ruhagyár dolgozója

Vannak kedvenc könyveim. Ezek között Osztrovszkij: »Az acéli megedzik« címűt már többször elolvastam. Munkaszere tetre, kitartásra, állhatatosságra, bátorságra nevel ez a könyv. Példaadója felnőttek, ifjúk egyaránt. A szépirodalmi

könyvek mellett nem hanyagolom el az ismeretterjesztő és szakirodalmat sem, hiszen annak köszönhetjük a jobb munkeredményeket; ezek a művek nevelik az élenjáró dolgozót és a sztahanovistát. Nemcsak egyedül én, a Debreceni Ruhagyár minden dolgozója szeret olvasni, ezért jutalomszámlát is nyertünk a Városi Pártbizottságtól. Visszatérve a szakkönyvekre, nagyon kérem a kedves Szerkesztőséget, hozzon összeköttetésbe bennünket a Budapesti Konfekcióipari Technikummal, hogy tanácsot és segítséget kérhessünk tőlük, főleg ruházati ipari szakkönyveket, hogy még nagyobb szakmai tudással szolgálhassuk szocialista hazánkat.

SÜLE JÓZSEF,

*a Fővárosi Gázszolgáltatói Vállalat
műhelyfőnöke*

Műszaki szakvizsgát kellett tennem, megvalósn. nagyon félttem, mert akkor még nem tudtam, milyen segítőtársakat találok a szakkönyvekben. Tulajdonképpen ezeknek köszönhetem a jó vizsgaeredményt; a MÁVAG könyvvelélő elvtárs, aki kitünően működik a könyvterjesztés terén olyan könyveket adott a kezembe, amelyek kevés fáradsággal világosítottak fel vizsgatételeimről.

BOGNAR JANOS,

géplakatos, Nagykovács

Be kell vallanom, hogy azelőtt bizony olvastam vadregényes, gyilkosságokat leíró amerikai könyveket, nem is egyet. Akkor az volt az érzésem, nem is létezik ennél jobb könyv. Mióta a népkönyvtár olvasója vagyok és a szebbnél szebb nagy- és szovjet regényeket viszem haza, magam távolítanám el előbb említett, régebbi olvasmányaimat a könyvkereskedésekből, ha ilyesmit találnék bennük.

PETŐ SÁNDOR,

a Dózsa-tsz párttitkára, Debrecen

Szeretném konkrét példán bemutatni, hogy mit jelentett a Dózsa-tsz fejlődésében Solohov: »Új barázdát szánt az eke« és Nyikolajeva: »Az aratás« című regénye. Mindkét könyv 300 kötetes könyvtárunk tartozéka. A mi tsz-ünk sok hibával küzdött, nehezen fejlődött. Tagjaink kezébe kerültek az előbb említett szovjet regények. Olvasta egyik, olvasta másik, megbeszéltük, megvitattuk és egyszerre csak észrevettük, hogy mennyi minden hasonló van benne a mi életünkhez, a mi bajainkhoz; hogy mennyi tanács van benne bajaink orvoslására. Kezdtünk tisztán látni. A Dózsa-tsz 1948 őszén alakult, tagja csupa nincsielen proletár volt. Keveset hoztak magukkal, majdnem semmit. 1949-ben 7,5 q búzát, 18,4 q kukoricát és 105 q répát termelt; 1950-ben már 25 százalékkal volt e terményekből nagyobb a hozam; 1951-ben duplájára nőtt, azért, mert olvassuk a szovjet regényeket, megvalósítjuk az iparosított mezőgazdasággal foglalkozó szakkönyvek utasításait, mert tudjuk, mivei tartozunk szocialista hazánkhoz.

KISZEL ANTAL,

könyvtáros, Szarvas

Nagyon köszönöm a Könyvbarátnak, hogy mult számában közölte könyvtárosi versenyünk eredményeit. Fájjalom, hogy felhívásunkra Békéscsaba, Orosháza, Mezőtúr könyvtárosai nem is válaszoltak, Hódmezővásárhely pedig, nagy elfoglaltságára hivatkozva, visszalépett a versenytől. Pedig sajnálhatják: 827 olvasót sikerült szereznünk a versennyel. Igaz, hogy az ifjúsági könyvtári aktíva vitte el az oroszlanrészt. En igen nagy gondot fordítok az ifjúságra, övök a jövő! A felnőtt olvasók mellett, az ő szocialista nevelésük — jó könyvekkel — a legfőbb törekvésem. Márciusban csak az ifjúsági olvasók száma 118-cal emelkedett. Indítványoznám, hogy lássák el a népkönyvtárhoz megfelelő, mennyiségű képesköny-

vekkal, mert az olvasást már a második osztálytól kellene kezdeni; a kicsiket a szülő is elkísérné és így őket is rá lehetne nevelni az olvasásra. Szeretném a Könyvbarátnon keresztül felvetni, hogy Szarvason létesítsenek kultúrházat. Nagyon örülnék, ha a t. Szerkesztőség alkalmaslag megtekintené könyvtárunkat és megfigyelné könyvtári munkánkat. Örömmel jelentem és kérem, írja meg, hogy április 4-én jó munkámért 700 forint jutalmat kaptam. Itt említem meg, hogy ez a nagyforgalmú és jóforgalmú könyvtár megérdemelte egy függetlenített könyvtárost, mert a könyvtárosnak egész nap akad munkája; ha lehet, Szerkesztő Elvtárs nézzen a dolog után.

NAGY LAJOS,

körzeti könyvtáros, Berettyóújfalú

Szeretnék néhány sort a Berettyóújfaluban rendezett könyvankétról írni. Az ankétot Solohov: »Új barázdát szánt az eke« című művéről rendeztük. A szervezési munkában a kultúrotthon is részt vett. A meghívás személyesen, de meghívók segítségével is történt, melyeket Hajdu János, a járási kultúrotthon igazgatója írt alá és juttatott el a tsz-eknek. A meghívás a címzett egész családjára vonatkozott. Az ankét a kultúrotthonban volt. Mintegy 150 kis- és középpanaszt vett részt. Az ellenség ugyan előtte megpróbálta meghíúsítani, mondván, hogy azért hívják a népet egybe, mert három utca államosításáról lesz szó, de mi idejében leszereltük. Az előadás előtt 50 kötet Solohov-regényt osztottunk ki a jelenlévők között. A vitaestre alaposan előkészítettük az előadót, hogy tisztában legyen a helyi problémákkal; Zengő József tanító, aki egyébként az Új Világ tsz-ben dolgozik és így sok termelőszövetkezeti problémát ismer, volt az előadó. A kitűnő előadáshoz számtalan hozzászóló akad: Kinter Ferenc, Bartók Béláné, Szabó Jolán, Balogh Jolán, Papp Gyuláné, Vásárhelyi Sándorné és még sokan. A hozzászólásokat összegezve, rámutattak arra: világos most már előttük a kolhoz kialakulásának útja és szükségessége, a nagyüzemi gazdálkodás, a szövetkezeti gazdálkodás óniási haszna és előnye, de az is, ki az ellenség és hogy kell vele elbánni. E kultúr munka eredményeképpen nyolc új családdal szaporodott a Dózsa-tsz és egy új is alakult 28 családból, Béke-tsz címmel.

NAGY ANDRÁSNÉ,

népkönyvtáros, Bácsfekértő

Rákosi elvtárs születésnapjára rendezett könyvkiállításomról szeretnék egy-két szót írni. Több asztalra helyeztem el a köny-

veket, szebbnél szebb virágok és képek, fényképek, feliratok ékesítették az asztalokat. Háttérnek Rákosi-falat készítettem. A falon Rákosi elvtárs életének főbb jeleneit ábrázoló képek függtek. Az asztalra helyezett főfelirat: »Mit kaptunk Rákositól?« volt. Ezt aztán tagoltam a feliratokra: 1. Iskolát. 2. Sporttelepet. 3. Villanyt. 4. Mezőgazdasági gépeket. 5. Új hidakat. 6. Szabadságot. E tagolás köré csoportosultak a megfelelő művek. A kiállításnak nagy sikere volt: mintegy háromszázan nézték meg és hatására 27 új olvasó iratkozott be.

TUSKE ROZÁLIA,

népkönyvtáros, Tataháza

Kedves Könyvbarát! Rákosi elvtárs 60. születésnapja alkalmából kiállítást rendeztem. Magyarszakos pedagógusunk ebből az alkalmából könyvismertetést akart tartani. Sajnos, nem sikerült, mert a járástól kint járt elvtársak azt mondták, nem lehet, zavarná az ünnepségeket; így az e nappal összekapcsolt propagandamunkánknak nem az volt az eredménye, amire számítottam. Kérdezem, hogy miért zavarta volna a könyvismertetés az ünnepélyt, mikor minden új olvasónak Rákosi elvtárs is örül, hiszen az is szocialista ügy. Van más hiba is könyvtárosaink körül. Az AMG vezetősége a legkevésbé fontos kérdésként kezeli a könyvtárat. Például a Kálocsai AMG könyvtárának anyagát a dolgozók már 6—8 hónapja kikölcsonözték, senki sem tudja megmondani, hogy kinél vannak a könyvek, a könyvtáros sem törődik vele; nem érzi, hogy a könyvtár állománya szocialista vagyont, a mi vagyonunk és ezt nekünk kell megvédenünk.

SZABOLCSI GÁBOR,

könyvtáros, Szegedi Egyetemi Könyvtár

A szegedi Petőfi-telepi olvasószobáról szeretnék tájékoztatást írni. A szegedi Városi Tanács VB Oktatási és Népművelési Állandó Bizottságában még az elmúlt év őszén javasoltuk, hogy a két szegedi magyarkönyvtár, a Somogyi és Egyetemi könyvtárak, a tanács segítségével állítsanak tel a városban — a város középpontjától távolieső helyeken és telepeken dolgozók részére — olvasószobákat. E dolgozókhoz nekünk könyvtárosoknak kell a könyveket

kivinnünk; az olvasószobák körül jó szervezési munkát kell végezni. Ismemmi kell a távolieső városrészeknek, telepeknek szociális keresztmetszetét, adottságait, hogy felmérhessük, milyen könyvanyag, milyen könyvkiállításokra, milyen könyvtári plakátokra, milyen tárgyú ankétokra van annak az olvasógárdának szüksége, amely az olvasószobák köré csoportosul. Az MDP Városi Pártbizottságának, a Petőfi Sándor-telepi MND SZ-nek támogatásával, a telepen létesítettünk egy olvasószobából és kis raktárhelyiségből álló kölcsönző-állomást, melyet március 1-én a telep dolgozóinak nagy lelkesedése közepette nyitottunk meg. A könyvanyagot a Körzeti Könyvtár és az Egyetemi Könyvtár adta az olvasószobának, 740 kötetet. 64 százalék szépirodalom, a többi ismeretterjesztő, természettudományi és ideológiai irodalom. E telep lakosságának többsége paraszt, itt dolgozik az egyik legfejlettebb tsz is. Természetesen a juttatott irodalom teljes egészében ennek a jegyében áll. Az olvasók nagy többsége nő, foglalkozásuk gyárimunkás és tanuló. Ebből következik, hogy a parasztság körében még igen nagy propagandamunkát kell kifejtetni. Ezért rendeztünk olyan ankétot, melynek tárgya és címe a következő volt: »Az olvasószoba jelentősége a Petőfi-telep dolgozóinak életében.« Itt megvitatásra került, hogy az olvasószobával kapcsolatba milyen propagandamunkát kell végezniök a tömegszervezeteknek és tsz-vezetőknek. Sajnos, bár az ankétot mintegy 120-an vették részt, eredménye mégsem volt megfelelő, mert onnan éppen a tsz vezetősége és tagsága hiányzott. Ezekután most már a mi feladatunk lesz ezeket az otthonmaradtakat felkeresni és meggyőzni. Az olvasószoba forgalmának mérlege nem a legrosszabb, de rámutat a munka eddigi hiányosságára is.

*

Megjuttalmazott népkönyvtárosaink írják: »...A népművelési minisztérium pénzjutalmat utalt át részünkre. Köszönjük. Minden erőnkkel azon leszünk, hogy munkateljesítményünkkel a jövőben erre még jobban rászolgáljunk...« *Bartus András, Gyanaki Tibor, Ördögh Julia, Csáki Kálmán, Patzauer János könyvtárosok.*